

Затверджено:

Наказом начальника

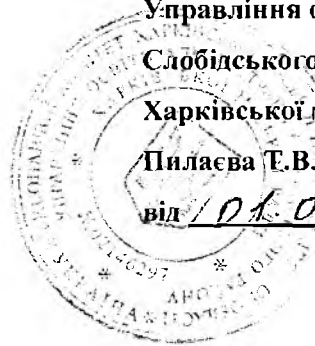
Управління освіти адміністрації

Слобідського району

Харківської міської ради

Пилаєва Т.В. *Милу*

від 10.03.2017 № 17-а/2

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок проведення навчання і перевірки знань
з питань охорони праці в навчальних закладах
Слобідського району

1. Загальні положення

1.1. «Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в навчальних закладах Слобідського району» (далі - Положення) встановлює порядок навчання та перевірки знань з питань охорони праці працівників, учнів і вихованців навчальних закладів Слобідського району.

1.2. Дане Положення розроблене з урахуванням “Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці”, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511, зі змінами згідно з наказом Держгірпромнагляду від 16.11.2007 № 273, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.12.2007 за № 1334/14601 та зі змінами згідно Наказу Міністерства соціальної політики №140 від 30.01.2017р.(далі - Типове положення), “ Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України ”, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 18.04.2006 № 304, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 7.07.2006 за №806/12680, зі змінами внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді і спорту №378 від 26.03.2013р., наказу головного управління Облдержадміністрації № 479 від 7.10.2008.

1.3. Положення спрямоване на реалізацію системи безперервного навчання з питань охорони праці працівників та учнів освітніх закладів Слобідського району незалежно від їх форм власності та підпорядкування. Метою впровадження цього Положення є забезпечення належних, безпечних і

здорових умов праці, педагогічних та інженерно-технічних працівників і безпечного навчання учнів загальноосвітніх закладів Слобідського району, запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням та виникненню аварійних ситуацій в навчально-виховному процесі та побуті.

1.4. Вимоги цього Положення є обов'язковими для виконання всіма учасниками навчально-виховного процесу та іншими працівниками закладів Слобідського району.

1.5. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці керівників навчальних закладів району, їх заступників і відповідальних за охорону праці в навчальних закладах проводиться відповідно до Типового положення.

1.6. Відповідальність за забезпечення організації навчання і перевірки знань з питань охорони праці учасників навчально-виховного процесу покладена на перших керівників.

1.7. Контроль за дотриманням вимог Положення здійснюють органи * державного комітету України з нагляду за охороною праці .

2. Навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності

2.1. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці і працівників освітньої галузі здійснюється один раз на три роки.

2.2. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці керівників, їх заступників та спеціалістів районних управлінь освіти проводиться заочною формою навчання у Харківській академії неперервної освіти. Допускається проходження очного навчання і перевірки знань з питань охорони праці у навчальних центрах, які мають відповідні державні ліцензії, а також навчання шляхом самопідготовки з наступною перевіркою знань комісією Департаменту освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації.

2.3. Навчання працівників навчальних закладів району з питань охорони праці проводиться шляхом самопідготовки з наступною перевіркою знань комісією створеною при навчальному закладі.

2.4. Спеціальному навчанню і перевірці знань з охорони праці підлягають усі працівники закладів освіти з урахуванням умов їх праці або їх діяльності (працівники, які працюють у важких і шкідливих умовах праці).

2.5. Для учнів (вихованців) загальноосвітніх закладів Слобідського району, під час проведення навчально-виховного процесу, здійснюється навчання з питань безпеки життєдіяльності у вигляді інструктажів з безпеки життєдіяльності (безпечна поведінка та безпека під час проведення навчально-практичних занять, дослідів, чи використанні приладів, устаткування та інструменту, спортивного обладнання, механізмів, матеріалів, речовин, використання яких може привести до травмування). Крім цього, згідно державних навчальних програм, у вигляді лекцій проводиться навчання з питань збереження здоров'я, пожежної безпеки, електробезпеки, безпеки дорожнього руху та попередження побутового травматизму (далі -

безпека життєдіяльності). Обсяги, зміст навчання та форми перевірки знань з питань безпеки життєдіяльності для учнів визначаються програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України за погодженням із Держпраці.

2.7. Навчання учнів (вихованців) навчальних закладів з питань безпечного поводження в навчальних закладах і в побуті може проводитися як традиційними методами, так і з використанням сучасних форм організації навчання (модульного, дистанційного тощо), а також з використанням технічних засобів навчання (аудіовізуальних, комп'ютерних).

2.8. Під час навчання (проведення навчальних занять, зборів та змагань, стрільбищ та інших навчально-виховних заходів за межами закладу) на свіжому повітрі і в сторонніх установах та організаціях на працівників та учнів навчальних закладів поширюються вимоги чинного законодавства України про охорону праці, електробезпеку, інші нормативно-правові акти і документи та накази і розпорядження вищестоящих установ освіти з цих питань в такому ж порядку, як і в приміщеннях начального закладу.

3. Організація навчання і перевірки знань працівників з питань охорони праці

3.1. Відповідно до Типового положення під час прийняття на роботу і в процесі роботи працівники навчальних закладів освіти Слобідського району проходять вступні інструктажі, навчання та перевірку знань з питань охорони праці, електробезпеки, надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків та інших питань безпеки, а також правил поведінки в разі виникнення аварій та іншого стихійного лиха.

3.2. Всі керівники, їх заступники та відповідальні особи, на яких наказами начальника Управління освіти покладена відповідальність щодо організації роботи з охорони праці, один раз на три роки проходять у встановленому порядку навчання і перевірку знань з питань охорони праці у Харківській академії неперервної освіти чи у навчальних центрах, які мають відповідні державні ліцензії, а по електробезпеці один раз і рік. Допускається навчання шляхом самопідготовки з наступною перевіркою знань комісією з перевірки знань Департаменту освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації. Навчання здійснюється згідно Типового положення і вимог чинного законодавства.

3.4. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників навчальних закладів Слобідського району проводиться комісіями закладів освіти у відповідності із графіками, затвердженими Управлінням освіти району і програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України. До програми включаються питання дотримання вимог нормативно-правових актів з охорони праці, електробезпеки. Відповідальні особи за електрогосподарство проходять щорічно навчання і перевірку знань з електробезпеки.

3.5. Працівники навчальних закладів, які суміщають професії, проходять інструктаж, навчання і перевірку знань з питань охорони праці, як з основних професій, так і за професіями, що суміщаються.

3.6. Обсяг навчання:

- керівників, заступників - 36 годин;
- спеціалістів з охорони праці і начальника господарчої групи - 72 години;
- інших працівників – не більше – 72 годин, в залежності від характеру роботи, яку вони виконують.

3.7. Працівники навчальних закладів Слобідського району мають право проходити очне навчання – підготовку у вигляді навчання (лекції) з охорони праці безпосередньо в закладі обсягом до 20 годин та здійснювати навчання шляхом самопідготовки. При навчанні шляхом самопідготовки, працівники мають право на отримання консультацій від керівника навчального закладу, його заступників та осіб відповідальних за організацію роботи з охорони праці.

3.8. Остаточне консультування і перевірку знань з питань охорони праці, електробезпеки для працівників навчальних закладів, які навчались шляхом самопідготовки проводиться членами комісії склад якої затверджується наказом керівника навчального закладу. Усі члени комісії повинні пройти навчання і перевірку знань з питань охорони праці в навчальних центрах. Навчання проходять один раз в три роки.

3.9. Головою комісії є заступник керівника навчального закладу. До складу комісії можуть входити особи відповідальні за організацію роботи з охорони праці, представник служби охорони праці Управління освіти району, представник профспілки. До складу комісії можуть бути залучені:

- страховий експерт з охорони праці районного робочого органу виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України;

Комісія вважається правочинною, якщо до її складу входять не менше трьох осіб.

3.10. Усі члени комісії повинні попередньо пройти навчання та перевірку знань з питань охорони праці у порядку, установленому Типовим положеннями та мати посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці. В оформленому протоколі, біля підпису члена комісії, вказується номер посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці і дата його отримання

3.11. Перелік питань для перевірки знань з охорони праці працівників навчальних закладів Слобідського району (білети) складається відповідальним за охорону праці в навчальному закладі, підписується керівником закладу і затверджуються підписом начальника Управління освіти та печаткою відділу освіти.

3.12. Формою перевірки знань працівників навчальних закладів Слобідського району з питань охорони праці може бути: залік або іспит за екзаменаційними білетами у вигляді усного або письмового опитування.

3.13. Результат перевірки знань з питань охорони праці працівників навчальних закладів Слобідського району оформлюється протоколом засідання комісії з питань перевірки знань працівників з питань охорони праці, який затверджує керівник навчального закладу.

3.14. Працівники навчальних закладів району, які під час перевірки знань з охорони праці виявили задовільні результати розписуються в протоколі з перевірки знань. При цьому в зазначеному протоколі в стислій формі зазначається перелік основних нормативно-правових актів з охорони праці, інших видів безпеки в обсязі яких працівник пройшов перевірку знань.

3.15. Видача посвідчень про перевірку знань працівникам навчальних закладів Слобідського району, які проходили навчання є обов'язковою (для закладів - лише для тих працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки, або працюють у важких чи шкідливих умовах праці).

3.16. При незадовільних результатах перевірки знань з питань охорони праці працівники навчальних закладів Слобідського району, які показали незадовільні результати під час перевірки знань, протягом одного місяця повинні пройти повторне навчання і повторну перевірку знань в комісії Управління освіти району.

3.17. Не допускаються до роботи працівники навчальних закладів району, які не пройшли навчання і перевірку знань з питань охорони праці та в разі не проходження ними повторної, чи позачергової перевірки знань.

3.18. Організаційне забезпечення роботи комісій з перевірки знань в навчальних закладах району (організація проведення перевірки знань з питань охорони праці, оформлення, облік і зберігання протоколів перевірки знань, оформлення і облік посвідчень про перевірку знань тощо) покладається на керівників навчальних закладів, де проводиться перевірка знань. Контроль за навчанням і перевіркою знань з питань охорони праці здійснює служба охорони праці Управління освіти району. Термін зберігання протоколів перевірки знань з питань охорони праці має становити не менше 5 років.

3.19. Відповідальність за організацію і здійснення інструктажів, навчання та перевірки знань працівників з питань охорони праці закладу покладається на одного з заступників керівника закладу та керівників структурних підрозділів цього навчального закладу.

3.20. Позачергове навчання і перевірка знань працівників навчальних закладів Слобідського району з питань охорони праці проводиться при переведенні їх на іншу роботу, або призначенні на іншу посаду (в разі якщо це потребує додаткових знань з питань охорони праці).

3.21. Якщо з працівником навчального закладу стався нещасний випадок, чи професійне захворювання, або стався груповий нещасний випадок, чи нещасний випадок зі смертельним наслідком, а також коли комісія з розслідування нещасного випадку встановила факт порушення вимог нормативно-правових актів з охорони праці, всі працівники закладу протягом місяця проходять позачергове навчання і перевірку знань з питань охорони праці в порядку, установленому Типовим положенням.

3.22. Тематичний план і програма навчання працівників навчальних закладів з питань охорони праці додається до Положення.

3.23. Одним з видів навчання з питань охорони праці працівників навчальних закладів здійснюється шляхом проведення інструктажів (вступний, первинний, повторний, позаплановий та цільовий). Проведення інструктажів для працівників закладу здійснюється за Типовим положенням. Розробка інструкцій здійснюється згідно до "Положення про розробку інструкцій з охорони праці", затвердженою наказом Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 № 9.у редакції наказу міністерства соціальної політики України від 30.03.2017р. зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 21.06.2017р. за № 779/30647.

4. Спеціальне навчання і перевірка знань працівників з питань охорони праці

4.1. Працівники навчальних закладів Слобідського району, які зазначені в наказі по закладу " Про затвердження переліку посад з важкими і шкідливими умовами праці та осіб, які працюють в приміщеннях закладу з підвищеною можливістю отримання травми а також під час виконання ними своїх посадових обов'язків, які призвести до отримання травм та працівників для яких за законодавством необхідно проводити атестацію робочих місць " у відповідності до " Переліку робіт з підвищеною небезпекою ", затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 232/10512, та " Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників ", затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29.12.2004 № 336 проходять щороку спеціальне навчання і перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з питань охорони праці.

4.2. Порядок проведення спеціального навчання з питань охорони праці визначається Типовим положенням.

4.3. Перевірка знань з питань охорони праці після проведення спеціального навчання проводиться комісіями навчальних закладів. У разі неможливості створити комісію з перевірки знань з питань охорони праці в закладі перевірка знань проводиться комісією Управління освіти. Члени комісії повинні дин раз в три роки пройти навчання і перевірку знань з питань охорони праці в навчальних центрах.

4.5. Інструктування працівників навчальних закладів, наведених у п. 4.1. дозволяється як виняток і проводиться керівником структурного підрозділу за відповідними інструкціями та реєструється у відповідних журналах

5. Організація проведення інструктажів з питань охорони праці для працівників.

5.1. Працівники Управління освіти та навчальних закладів Слобідського району під час прийняття на роботу та раз в 6 місяців проходять інструктажі з питань охорони праці і надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків.

Інструктажі з електробезпеки проводяться у терміни із періодичністю, яка обумовлюється “ Правилами безпечної експлуатації електроустановок споживачів ” один раз в рік.

Інструктажі з безпечної експлуатації будівель, споруд та інженерних мереж проводяться з періодичністю, яка обумовлюється “ Правилами безпечної експлуатації будівель, споруд та інженерних мереж ”.

5.2. Порядок проведення інструктажів з охорони з працівниками визначається Типовим положенням і проводяться за інструкціями розробленими, затвердженими та введеними в дію наказами:

5.2.1. Вступний інструктаж з охорони праці проводиться з працівниками управління освіти та навчальних закладів:

- які приймаються на постійну, або тимчасову роботу незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади;

- які прибули до закладу освіти і будуть брати безпосередню участь у навчально-виховному процесі, або планується виконання ними іншої роботи в закладі .

Вступний інструктаж з охорони праці проводиться спеціалістом з охорони праці (відповідальною особою за ОП по закладу) чи керівником закладу при її відсутності, після прибуття працівника на роботу.

Вступний інструктаж з охорони праці проводиться в приміщенні служби охорони праці (кабінет керівника закладу).

Вступний інструктаж проводиться за програмою, розробленою затвердженою і введеною в дію наказом по навчальному закладу.

Програма вступного інструктажу розробляється службою охорони праці навчального закладу та затверджується Управлінням освіти району.

Запис про проведення вступного інструктажу з охорони праці з працівниками навчальних закладів робиться в журналах реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці який зберігається в службі охорони праці (у керівника закладу), а також відзначається у наказі по закладу про прийняття працівника на роботу.

5.2.2. Первинний інструктаж на робочому місці в Управлінні освіти району з охорони праці проводиться з:

- працівниками до початку роботи безпосередньо на їх робочому місці;
- новоприйнятим (постійно чи тимчасово) працівниками чи для тих працівників, що переводяться з одного структурного підрозділу до іншого;
- працівниками які виконуватимуть нову для них роботу;
- працівниками, відрядженим з інших установ до закладу.

Первинний інструктаж на робочому місці з охорони праці проводиться заступниками керівника (керівниками структурних підрозділів)

індивідуально або з групою осіб одного фаху за діючими інструкціями з охорони праці відповідно до виконуваних ними робіт.

5.2.3. Повторний інструктаж з охорони праці в навчальних закладах проводиться заступниками керівників на робочому місці працівників індивідуально з кожним окремим працівником, з групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом переліку питань первинного інструктажу.

Повторні інструктажі з охорони праці проводяться при виконанні працівником робіт з підвищеною небезпекою - 1 раз на 3 місяці, для решти робіт - 1 раз на 6 місяців.

5.2.4. Позапланові інструктажі з охорони праці проводяться (керівниками структурних підрозділів) на робочому місці працівника або в приміщенні, яке для цього пристосоване (кабінет служби охорони праці):

- при введенні в дію нових, або переглянутих нормативно-правових актів з охорони праці, а також при внесенні змін та доповнень до них;
- при зміні технологічного процесу, заміні або модернізації устаткування, приладів та інструментів, вихідної сировини, матеріалів та інших факторів, що впливають на стан охорони праці;
- при зафіксованих порушеннях працівниками вимог нормативно-правових актів з охорони праці або в разі отримання травм, аварій, пожеж тощо;
- при перерві в роботі виконавця більше ніж на 30 календарних днів - для робіт з підвищеною небезпекою, а для решти робіт - понад 60 днів.

Позапланові інструктажі з охорони праці проводяться (керівниками структурних підрозділів) індивідуально з окремим працівником закладу або з групою працівників одного фаху.

Обсяг і зміст позапланового інструктажу з охорони праці визначаються в кожному окремому випадку, в залежності від причин і обставин, що спричинили потребу його проведення.

5.2.5. Цільовий інструктаж з охорони праці проводиться:

- у разі виникнення необхідності ліквідації аварії або стихійного лиха чи їх наслідків;
- при необхідності проведенні робіт, на які відповідно до законодавства оформлюються наряд-допуск, або розпорядження.

Цільовий інструктаж з охорони праці проводиться (керівниками структурних підрозділів) індивідуально з кожним працівником закладу або з групою працівників. Обсяг і зміст цільового інструктажу з охорони праці визначаються залежно від виду робіт, що будуть виконуватися.

5.2.6. Запис про проведення первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів з охорони праці для працівників робиться в журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці, який зберігається у керівника (керівника структурного підрозділу).

5.3. Всі інструкції з охорони праці розробляються, затверджуються і вводяться в дію наказами керівника закладу освіти у відповідності до “ Положення про розробку інструкцій з охорони праці ”, затверджених наказом Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 № 9 зі змінами внесеними згідно наказу Міністерства соціальної політики України 30.03.2017р. № 526; інструкції електробезпеки та охорони праці розробляються за аналогічним принципом з урахуванням зазначеного положення.

5.4. Інструктажі для працівників проводяться за інструкціями у відповідності до діючого законодавства України та Типового положення.

5.5. Контроль за проведенням інструктажів здійснює служба охорони праці.

6. Організація проведення навчання учнів з питань безпеки життєдіяльності.

6.1. Навчання учнів навчальних закладів з питань безпечної поведінки здійснюється шляхом проведення інструктажів, бесід та за навчальними планами і програмами затвердженими МОН за погодженням з Держпраці .

6.2. Всі інструктажі для учнів навчальних закладів під час навчально-виховного процесу та у побуті здійснюється відповідно до цього Положення і проводиться за програмами та інструкціями що розроблені в навчальних закладах та погоджені відповідними службами безпеки життєдіяльності, затверджені та введені в дію наказами по закладах освіти відповідно до законодавства України і цього Положення.

6.2.1. Вступний інструктаж з безпеки життєдіяльності для учнів проводиться один раз за весь період навчання в кожному конкретному закладі освіти, за програмою вступного інструктажу, в залежності від віку учнів, при зарахуванні їх до закладу освіти. Реєстрація вступних інструктажів для учнів здійснюється в журналі реєстрації вступного інструктажу для учнів з безпеки життєдіяльності .

6.2.2. Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності для учнів проводиться за програмами первинного інструктажу, що розроблені з урахуванням віку учнів, три рази на рік (на початку навчального року, перед зимовими канікулами та перед літніми канікулами). Первинний інструктаж, що проводиться перед літніми канікулами бажано здійснювати за участю батьків. Реєстрація первинного інструктажів для учнів здійснюється в журналі реєстрації первинного інструктажу для учнів .

6.2.3. Інструктаж з безпечної поведінки учнів в окремих приміщеннях навчальних закладів проводиться, до початку навчальних занять, раз на рік в кабінетах, майстернях та в спортивних залах, на спортивних площадках тощо перед початком занять в цих приміщеннях за інструкціями з безпечної поведінки в цих приміщеннях.

6.2.4. Інструктажі з охорони праці для учнів при проведенні дослідів та інше проводиться перед проведенням навчально-практичних занять (дослідів)

у приміщеннях, зазначених в п. 6.2.3. або в разі необхідності використання учнями в процесі навчання різних механізмів, інструментів, матеріалів, які можуть стати причиною отримання травм.

6.3. Реєстрація інструктажів з безпечної поведінки учнів та техніки безпеки під час проведення ними лабораторних дослідів та навчально-практичних занять здійснюється в окремому журналі з реєстрації інструктажів з безпечної поведінки учнів та реєстрації інструктажів під час проведення лабораторних дослідів та навчально-практичних занять (див. додаток 7). Також реєстрацію дозволяється проводити в журналах навчальних занять на окремій сторінці при її наявності.

6.4. Позапланові інструктажі з безпеки життєдіяльності для учнів закладів освіти проводиться при порушеннях ними вимог нормативно-правових актів з безпеки життєдіяльності, що призвели до травм, чи можуть призвести, до аварій, пожеж тощо за програмою первинного інструктажу.

Якщо з учнем навчального закладу під час навчально-виховного процесу стався нещасний випадок, а також коли комісія з розслідування нещасного випадку встановила факт порушення вимог нормативно-правових актів з безпеки життєдіяльності для учнів проводиться позачергове навчання за програмою первинного інструктажу.

6.5. Інструктажі з техніки безпеки для учнів навчальних закладів при проведенні ними практичного навчання (дослідів) на свіжому повітрі проводяться за програмою первинного інструктажу, чи інструкцій з безпеки за темою заходу.

6.6. Всі інструктажі з безпечного поводження учнів та охорони праці при проведенні учнями лабораторних та навчально-практичних занять із застосуванням небезпечних матеріалів та інструменту, спортивного та іншого обладнання, програми вступного та первинного інструктажів розробляються, затверджуються і вводяться в дію наказами керівника закладу освіти за аналогічним принципом розробки інструкції з охорони праці у відповідності до " Положення про розробку інструкцій з охорони праці ", затверджених наказом Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 № 9.

6.7. Інструктажі для учнів навчальних закладів проводяться за інструкціями (програмою вступного інструктажу та програмою первинного інструктажу) у відповідності до діючого законодавства України та цього Положення.

6.8. Контроль за проведенням інструктажів здійснює служба охорони праці.

6.9. Вступний, первинні, повторні, позапланові і цільові інструктажі з безпеки життєдіяльності, з безпечного поводження з учнями навчальних закладів проводять працівники навчальних закладів, які працюють з дітьми в цей час.

6.10. Тематика та порядок проведення інструктажів з безпеки життєдіяльності для учнів закладу розробляється:

- вступного та первинного - у відповідності з додатками 8 і 9;

- з безпечного поведження – з урахуванням специфіки проведення теоретичних та лекційних занять;

6.11. Крім проведення інструктажів (вступного та первинного) з безпеки життєдіяльності, інструктажів з безпечного поведження в кабінетах з учнями навчальних закладів додатково в позакласний час здійснюється індивідуальна виховна робота у вигляді бесід у відповідності до “ Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти ”, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 № 563, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20.11.2001 за № 969/6160, зі змінами згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 20.11.2006 № 782.

Бесіди обов'язково повинні містити питання: безпечної поведінки учнів у побуті, охорони здоров'я, пожежної безпеки, безпеки дорожнього руху, попередження побутового травматизму, у випадку надзвичайних ситуацій, надання домедичної допомоги тощо.

6.12. Записи про проведення бесід робляться у журналах обліку навчально-виховної роботи на сторінках класного керівника, класовода, вихователя тощо.

6.13. Інструктажі з правил поведження за межами навчальних закладів, де навчально-виховний процес пов'язаний з використанням небезпечних або шкідливих для здоров'я факторів проводиться за участю батьків, які беруть участь у позакласних заходах.

6.14. Цільові інструктажі проводиться з учнями навчальних закладів в разі організації проведення позакласних заходів (олімпіади, турніри з предметів, екскурсії, туристичні походи, спортивні змагання тощо), під час проведення громадських заходів, проведення господарських робіт (прибирання територій, приміщень, науково-дослідна робота на навчально-дослідній ділянці тощо) за інструкціями з цільового інструктажу .

Розробив:

Інженер з охорони праці

Луханіна Г.В.

Зразок протоколу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

(назва вищестоящої установи)

(назва закладу освіти)

ПРОТОКОЛ № _____

засідання комісії з питань перевірки знань працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності

/ ____ / _____ 20__ р

Комісія у складі :

голови _____ керівник закладу

Члени комісії :

- 2 _ _____ представник служби охорони праці вищестоящої установи (за згодою);
 3 _ _____ відповідальний за організацію роботи з охорони праці;
 4 _ _____ представник місцевої Державної пожежної охорони (за згодою);
 5 _ _____ представник місцевої санітарної служби (за згодою);
 6 _ _____ представник вищестоящої профспілкової організації;
 7 _ _____ представник органів державного нагляду за охороною праці (в разі необхідності) .

створена на підставі наказу закладу від _____ / _____ р. № ____ перевірила знання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності у працівників закладу(перелік основних нормативно-правових актів з охорони праці, за якими проводилася перевірка знань)

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові працівника	Посада (професія), фах	Місце роботи (для підприємства структурний підрозділ)*	Знає / не знає	Примітка

2		
3		
4		

Голова комісії :

(підпис)

Члени комісії :

(підпис)

(підпис)

(підпис)

(підпис)

(підпис)

М.П.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН І ПРОГРАМА
навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Тема 1. Законодавство України про охорону праці. Основні положення Закону України «Про охорону праці», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування та взаємозв'язок їх з іншими Законами України про працю, а також нормативними актами з охорони праці та безпеки життєдіяльності. Законодавство України про працю.

Тема 2. Організація роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Тема 3. Вибухонебезпека і вибухозахист.

Тема 4. Пожежна безпека.

Тема 5 Електробезпека.

Тема 6 Гігієна праці. Медичні огляди. Профілактика отруєнь та професійних захворювань.

Тема 7. Надання домедичної допомоги потерпілим у разі нещасного випадку.

Тема 8. Управління роботами з профілактики та ліквідації наслідків аварій. *

Тема 9. Безпека праці в освіті.

Програма

Тема 1. Законодавство України про охорону праці.

Основні положення Закону України «Про охорону праці». Поняття охорони праці. Соціально-економічне значення охорони праці. Основні законодавчі акти з охорони праці:

Закон України «Про охорону праці», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»;

Кодекс законів про працю України;

Нормативно правові акти, прийняті в розвиток Кодексу законів про працю;

Закон України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення»;

Кодекс цивільного захисту України.

Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційний захист».

Основні принципи державної політики в галузі охорони праці.

Право громадян на охорону праці при укладанні трудового договору та під час роботи на підприємстві. Права працівників на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Управління охороною праці. Обов'язки роботодавця щодо створення умов праці відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці. Аудит охорони праці.

Служба охорони праці. Положення про службу охорони праці: основні завдання, функціональні обов'язки та права. Комісія з питань охорони праці підприємства: порядок створення, обов'язки та права комісії.

Навчання з питань охорони праці. Типове положення про навчання, яке встановлює порядок і види навчання та інструктажів, форми перевірки знань з питань охорони праці працівників та посадових осіб. Переліки посад посадових осіб, які до початку виконання своїх обов'язків один раз на три роки проходять навчання з питань охорони праці. Перелік робіт підвищеною небезпекою. Перелік робіт де є потреба у професійному доборі. Фінансує

охорони праці роботодавцем. Інші джерела фінансування охорони праці. Перелік заходів і засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до валових витрат юридичної чи фізичної особи, яка відповідно до законодавства використовує найману працю.

Додержання вимог щодо охорони праці при проектуванні, будівництві (виготовлені) та реконструкції підприємств, об'єктів, засобів виробництва. Попередня експертиза проектної документації, за позитивними результатами якої відкривається фінансування робіт. Дозвіл на початок роботи та види робіт підприємства, діяльність якого пов'язана з виконанням робіт та експлуатацією об'єктів, машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, що встановлюється визначеним кабінетом Міністрів України переліком. Порядок допуску в експлуатацію придбаних за кордоном технологічних процесів, машин, механізмів, устаткування тощо. порядок прийняття в експлуатацію нових і реконструйованих виробничих об'єктів.

Основні вимоги Положення про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.

Інформація та звітність про стан охорони праці. Добровільні об'єднання громадян з охорони праці.

Стимулювання охорони праці. Заохочення працівників за активну участь у роботі зі створення безпечних та нешкідливих умов праці. Застосування при розрахунках страхових внесків до фонду соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань, знижок та надбавок для кожного підприємства.

Відшкодування підприємствам, громадянам і державі збитків, завданих порушенням вимог охорони праці.

Нормативно-правові акти з охорони праці. Опрацювання, прийняття та скасування нормативно-правових актів, тимчасове припинення їх чинності. Акти підприємств з охорони праці. Забезпечення працівників нормативно-правовими актами з охорони праці.

Державне управління охороною праці. Органи державного управління охороною праці. Компетенція Кабінету Міністрів України в галузі охорони праці. Повноваження Міністерств та інших центральних органів виконавчої влади в галузі охорони праці, і, зокрема, питань праці та соціальної політики щодо атестації робочих місць на відповідність вимогам нормативних актів про охорону праці. Повноваження спеціально вповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці щодо управління охороною праці. Повноваження місцевих державних адміністрацій ата органів місцевого самоврядування в галузі охорони праці. Повноваження об'єднань підприємств з цих питань.

Організація наукових досліджень з проблем охорони праці. Державний нагляд за охороною праці. Органи державного нагляду за охороною праці та порядок регулювання їх діяльності. Права і відповідальність посадових осіб спеціально вповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці. Соціальний захист цих посадових осіб.

Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці. Повноваження і права профспілок у цій сфері. Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці.

Штрафні санкції до юридичних та фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю, до посадових осіб та працівників за порушення вимог щодо охорони праці. Відповідальність за порушення законодавчих та інших нормативних актів про охорону праці, за порушення законодавчих та інших нормативних актів про охорону праці, за

створення перешкод у діяльності посадових осіб органів державного нагляду за охороною праці представників професійних спілок.

Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Основні положення Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»: завдання страхування та сфера дії закону, основні принципи страхування, управління страхуванням. Обов'язки ФССНВ: відшкодування заподіяної застрахованому ушкодженням його здоров'я, відшкодування моральної шкоди, профілактична діяльність фонду, направлена на усунення загрози здоров'ю працівників, викликані умовами праці, фінансування страхування від нещасних випадків.

Страхові тарифи, диференційовані в залежності від класу професійного ризику виробництва, а також від фактичних умов та безпеки праці на виробництві. Закон України «Про колективні договори». Регулювання питань охорони праці в колективному договорі. Комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму, професійного захворювання, аваріям, і пожежам.

Тривалість робочого часу працівників. Скорочена тривалість робочого часу. Заборона роботи в нічний час. Обмеження понад нормованих робіт. Заборона залучення до понад нормованих робіт.

Праці жінок. Роботи, на яких забороняється застосування праці жінок. Обмеження праці жінок на роботах у нічний час. Гарантії при прийнятті на роботу і заборона звільнення вагітних жінок та жінок, які мають дітей.

Праця інвалідів. Порядок навчання, перекваліфікації та працевлаштування інвалідів відповідно до медичних рекомендацій, умови використання їх праці у нічний час та на понад нормованих роботах.

Праці молоді. Права неповнолітніх у трудових правовідносинах. Вік, з якого допускається прийняття на роботу. Роботи на яких забороняється застосування праці осіб, молодших за вісімнадцять років. Медичні огляди.

Індивідуальні трудові спори. Органи, що розглядають трудові спори. Терміни звернення до комісії з трудових спорів та порядок прийняття заяв. Порядок і терміни трудових спорів.

Відповідальність за порушення законодавства про працю.

Тема 2. Організація роботи з охорони праці.

Охорона праці як об'єкт управління. Управління охороною праці. Мета і завдання управління. Структурно-функціональна схема управління охороною праці.

Планування роботи з охорони праці: перспективне, поточне та оперативне.

Організація роботи з охорони праці. Посадові інструкції, установлення обов'язків, прав і відповідальності виробничо-технічних служб, посадових осіб і спеціалістів за виконання функцій і завдань у системі управління охороною праці, а також вимог з охорони праці.

Оперативне керівництво і координація роботи з охорони праці.

Матеріальне та моральне стимулювання роботи з охорони праці.

Контроль за ефективністю функціонування системи управління охороною праці, виконання працівниками своїх посадових обов'язків, правил, норм та інструкцій з охорони праці, за станом охорони праці на робочих місцях, аудит охорони праці.

Вимоги нормативних актів з охорони праці щодо безпеки виробничих процесів, обладнання, будівель і споруд. Планово-запобіжні ремонти засобів праці. Метрологічне забезпечення охорони праці.

Організація безпечного ведення робіт підвищеної небезпеки або таких, де є потреба у професійному доборі згідно з нормативно-правовими актами з охорони праці.

Прилади контролю безпечних умов праці. Світлова та звукова сигналізація. Запобіжні написи, сигнальне пофарбування. Знаки безпеки.

Засоби колективного та індивідуального захисту працівників. План ліквідації аварій. План евакуації з приміщень у разі аварій.

Тема 3. Вибухонебезпека та вибухозахист.

Стан та динаміка аварійності в світовій індустрії. Аналіз характерних значних промислових аварій, пов'язаних з викидами, вибухами та пожежами хімічних речовин. Загальні закономірності залежності масштабів руйнувань і тяжкості наслідків аварій від кількості, фізико-хімічних властивостей і параметрів палих речовин, що використовуються у технологічній системі.

Основні положення Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки». Порядок ідентифікації та обліку об'єктів підвищеної небезпеки.

Теоретичні основи механізму горіння та вибуху. Ламінарне дефлаграційне горіння і детонація в різних агрегатних станах: паро газових, дисперсних середовищ, сконденсованих вибухових речовин.

Особливості горіння та вибуху в апаратурі в замкнутому просторі. Механізм горіння аерозолів.

Кількісні показники вибухів, що характеризують масштаби руйнування, тяжкість наслідків. Тротильовий еквівалент: частка участі вибухонебезпечних продуктів у вибуху, приведена маса, енергетичний потенціал вибухо-небезпеки, баланс розподілу енергії вибуху.

Основні характеристики вибухо-небезпеки хіміко-технологічних процесів, показники рівня руйнування промислових аварій. Установлені визначення: хіміко-технологічна система, технологічний блок, середовище, об'єкт. Значення параметрів: регламентовані, критичні, гранично допустимі, потенційно вибухонебезпечний технологічний об'єкт. Кількісні характеристики гідродинамічних, тепло-масо-обмінних процесів та їх вплив на рівень вибухо-небезпеки. Кількісні показники, що складають енергетичний потенціал вибухо-небезпеки. Можливі показники вибухів.

Методи стабілізації процесів та оцінка надійності систем, фізико-хімічні характеристики речовин, що використовуються в технологічній системі, та їх вплив на вибухо-небезпеку, оцінка рівня небезпечності процесу, обґрунтованість та надійність способів і засобів контролю допустимої кількості небезпечних речовин, засоби запобігання критичним значенням параметрів.

Оцінка експлуатаційної надійності та безпеки обладнання, трубопроводів, обґрунтування їх вибору. Поняття про строки служби (ресурсу) і безвідмовності роботи обладнання, обґрунтування вибору ущільнень, методів і засобів запобігання перевищенням тиску, ефективним систем аварійного скидання вибухонебезпечних продуктів закритого типу.

Вибір засобів контролю, управління і проти аварійного захисту (ПАЗ). Обґрунтування вибору енергозабезпечення (енергостійкості) систем контролю, управління і ПАЗ з урахуванням характеру технологічного процесу і енергетичного потенціалу об'єкта.

Локалізація аварій, захист персоналу від уражень, будинків і споруд від руйнування. Побочні моделі виникнення і розвитку аварій, технічні засоби і послідовність аварійного відключення технологічних блоків. Методи і послідовність локалізації аварій при різних схемах їх розвитку.

Методи оцінки інтенсивності впливу ударної хвилі та об'єкти при можливому вибуху. Основні принципи розрахунку зон за рівнями небезпеки та їх класифікація.

Обґрунтованість розміщення вибухонебезпечних технологічних об'єктів на території підприємства. Стійкість будинків і споруд до дії ударної хвилі. Технічні та організаційні заходи щодо захисту персоналу від дії ударної хвилі та вторинних факторів вибуху.

Основні напрямки в удосконаленні технологічних процесів, розробці сучасного обладнання, засобів контролю, управління і проти аварійного захисту, швидко дійної та регульовальної апаратури. Підвищення якості сировини, матеріалів та обладнання.

Рациональне планування території підприємства. Вибір та використання ефективних і надійних, переважно на базі ЕОМ і мікропроцесорної техніки, засобів контролю, регулювання та проти аварійного захисту.

Запобігання аварійної розгерметизації технологічних систем, займанню аварійних викидів.

Вимоги щодо професійного відбору та навчання персоналу для виробництв підвищеної вибухо-небезпеки.

Тема 4. Пожежна безпека.

Основні нормативні документи, що регламентують роботу із забезпечення пожежної безпеки об'єктів: Кодекс цивільного захисту України, стандарти, будівельні норми та правила, Правила пожежної безпеки та інше. Обов'язки керівника підприємства та інших посадових осіб щодо забезпечення пожежної безпеки об'єкта та окремих ділянок виробництва.

Порядок організації і робота добровільної пожежної дружини. Положення про добровільні пожежні дружини. Обов'язки членів добровільних пожежних дружин щодо запобігання пожежам та їх гасіння. Пільги та заохочення, встановлені для них.

Порядок створення та роботи пожежно-технічної комісії. Типове положення про пожежно-технічні комісії.

Кримінальна, адміністративна, матеріальна та дисциплінарна відповідальність громадян, посадових та юридичних осіб за порушення пожежної безпеки та виникнення пожежі.

Коротка характеристика виробництва та пожежна небезпека технологічного процесу, сировини, готової продукції, агрегатів, установок тощо.

Основні причини пожеж: порушення технологічних регламентів і несправність виробничого обладнання, іскри електрогазозварювальних робіт і необережне поводження з вогнем, іскри котельних та інших установок, порушення правил користування інструментами і електронагрівальними приладами. Заходи пожежної безпеки, яких необхідно додержуватись перед початком роботи, під час роботи та по її закінченні з метою запобігання пожежам.

Утримання території підприємства, протипожежні розриви, джерела протипожежного водопостачання, протипожежний режим на об'єкті.

Основні вимоги пожежної безпеки в будівлях і приміщеннях, при експлуатації електрообладнання, опалювальних приладів, систем вентиляції, при проведенні електрогазозварювальних, паяльних та інших вогневих робіт, при фарбуванні, знежиренні та митті виробів і обладнання.

Вимоги пожежної безпеки в лабораторіях, архівах, складських приміщеннях, гаражах, на складах зберігання хімічних речовин, паливо-мастильних матеріалів, при роботі з пожежовубухонебезпечними матеріалами, у приміщеннях з масовим перебуванням людей (клубах, поліклініках, їдальнях, учбових закладах тощо).

Основні вимоги до утримання шляхів евакуації, автоматичних систем пожежегасіння і автоматичної сигналізації.

Призначення та місцезнаходження на об'єкті засобів пожежегасіння, протипожежного обладнання та інвентарю (вогнегасники, внутрішні пожежні крани, бочки з водою, ящики з піском, стаціонарні установки пожежегасіння). Загальне уявлення про спринклерне та дренчерне обладнання, автоматичну пожежну сигналізацію, вуглекислотні, порошкові, газові та інші установки пожежегасіння.

Порядок утримання на об'єкті засобів пожежегасіння влітку та взимку.

Правила використання вогнегасних засобів, протипожежного інвентарю і обладнання для пожежегасіння.

Засоби зв'язку і сповіщення про пожежу, що наявні на об'єкті, у цеху, місця розташування телефонів, пристроїв для подачі звукових сигналів пожежної тривоги. Правила використання цих засобів у разі виникнення пожежі.

Дії працівників при виникненні на території об'єкта задимлення, загорання або пожежі. Порядок повідомлення про пожежу в пожежну охорону, газорятувальну та інші аварійні служби, організація зустрічі пожежних частин, команд чи добровільних пожежних дружин. Виключення при необхідності технологічного обладнання, комунікацій, електроустановок та вентиляції. Гасіння пожежі наявними на об'єкті засобами пожежегасіння, порядок включення стаціонарних установок, евакуація людей і матеріальних цінностей.

Дії працівників після прибуття пожежних підрозділів (надання допомоги в прокладанні рукавних ліній, участі в евакуації матеріальних цінностей та виконання інших робіт за розпорядженнями керівника гасіння пожежі).

Розслідування та облік пожеж, розробка заходів щодо запобігання пожежам та загибелі людей на них.

Примітка. За темою 4 навчання проводиться фахівцями, що мають спеціальну (пожежно-технічну) освіту та стаж роботи за фахом не менше 5 років.

Тема 5. Електробезпека

Статистичні відомості про стан виробничого електротравматизму. Основні причини та шляхи зниження його рівня.

Електричний струм, одиниці вимірювання струму, напруги, потужності, опору, частоти. Постійний та змінний струм, їх шкідлива дія на організм людини. Небезпечні величини електроструму, напруги. Залежність дії електроструму на людину від тривалості дії, умов середовища, мере реологічних факторів, фізичного стану людини. Поняття напруги кроку та дотику. Статична і наведена напруга. Дія електромагнітних полів, засоби захисту від них. Привила безпеки при роботі на персональних комп'ютерах.

Будова промислових електроустановок та їх елементи: електричні станції, підстанції, розподільчі пристрої, перетворювачі електроенергії, повітряні та кабельні лінії електропередач вище 1000 В, розподільчі мережі напругою до 1000 В.

Розподіл електроустановок за класами напруги: 0,4 кВ, 6-10 кВ, 35 кВ, 110-150 кВ. особливості будови та сфера застосування.

Охоронні зони електромереж до і вище 1000 В. Допустимі (безпечні) відстані до струмопровідних частин діючого обладнання, що перебувають під напругою. Класифікація виробничих приміщень щодо небезпеки ураження працівників електричним струмом.

Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках. Порядок їх використання, зберігання та обліку. Періодичність та види випробувань. Плакати та знаки безпеки, що використовуються в електроустановках.

Заземлення та занулення електроустановок, їх захисна дія, найбільш допустимі величини опору, від чого вони залежать.

Заходи безпеки при роботі з електрифікованим інструментом, зварювальним та понижувальними трансформаторами, переносними світильниками тощо.

Вимоги безпечного застосування машин і механізмів у діючих електроустановках. Особливості виробництва з наявністю електротехнологій.

Порядок виконання робіт у діючих електроустановках: організаційні та технічні заходи, наряд-допуск до роботи, інструктаж, групи електробезпеки.

Вимоги до персоналу, який виконує роботи в діючих електроустановках.

Особа, відповідальна за стан електрогосподарства, її статус, кваліфікація, група електродопуску, обов'язки та відповідальність.

Тема 6. Гігієна праці. Медичні огляди. Профілактика отруєнь і професійних захворювань.

Поняття гігієни праці та медицини праці. Основні положення законодавчих актів, що стосуються створення безпечних умов праці та збереження здоров'я працюючих. Опрацювання, прийняття та скасування нормативно-правових актів – санітарних норм, правил, гігієнічних нормативів, регламентів тощо.

Шкідливі фактори виробничого середовища і трудового процесу, їх гігієнічна оцінка. Критерії і показники умов праці (Гігієнічна класифікація праці). Компетенція спеціально

вповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі охорони здоров'я, в проведенні атестації робочих місць за умовами праці, організація та здійснення контролю за параметрами факторів виробничого середовища та трудового процесу. Атестація робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці.

Організація та здійснення державної санітарно-епідеміологічної експертизи промислової продукції, технологічних процесів тощо. Заходи щодо поліпшення умов праці та виробничого середовища. Особливості гігієни праці в провідних галузях господарства. Особливості гігієни праці під час використання праці жінок та неповнолітніх. Санітарно-побутове забезпечення працівників.

Медичні огляди осіб, які працюють у важких та шкідливих умовах праці. Захворюваність з тимчасовою втратою працездатності. Професійні захворювання (порядок розслідування, реєстрація та облік профзахворювань, аналіз профзахворюваності, визначення придатності працівника до роботи). Основні принципи профілактики виникнення профзахворювань.

Примітка. Навчання за темою 6 проводиться лікарем з гігієни праці.

Тема 7. Надання домедичної допомоги потерпілим у разі нещасного випадку.

Стислі основи анатомії та фізіології людини.

Поняття домедичної допомоги. Основні принципи надання першої допомоги і правильність, доцільність дій, швидкість, рішучість, спокій. Допомога при кровотечі. Класифікація кровотечі. Основні види кровотечі, їх ознаки. Домедична допомога при капілярній кровотечі. Допомога при артеріальній та венозній кровотечі. Засоби зупинки кровотечі. Зупинка кровотечі притискуванням пошкодженої судини до підлеглої кістки, максимальним згинанням кінцівки. Зупинка кровотечі за допомогою джгута чи джгута-закрутки.

Способи реанімації, підготовки потерпілого до реанімації. Штучне дихання способом (з рота в рот та з рота в ніс).

Непрямий (закритий) масаж серця. Домедична допомога при потопленні.

Види електротравми. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії струму. Термічна, електрична та біологічна дія електричного струму на організм людини. Правила надання домедичної допомоги потерпілим від ураження електричним струмом.

Домедична допомога при ударах. Струс головного мозку. Удари в області хребта. Синдром здавлювання. Допомога при вивихах і розтягненні зв'язок.

Домедична допомога при отруєнні газами. Симптоми отруєнь. Вплив різних газів на організм людини і його наслідки.

Домедична допомога при переломах. Класифікація переломів. Правила накладання шин. Допомога при ушкодженні хребта та кісток тазу.

Опіки, їх класифікація. Домедична допомога при хімічних та термічних опіках, при опіку очей. Допомога при тепловому та сонячних ударах.

Запобіжні заходи щодо інфікування СНІДом під час надання домедичної допомоги потерпілим від нещасного випадку.

Примітка. Навчання за темою 7 проводиться фахівцем з медичною освітою.

Тема 8. Управління роботами з профілактики та ліквідації наслідків аварій

Великі виробничі аварії, їх типи, причини та наслідки. Вплив техногенних чинників на екологічну безпеку та безпеку життя і здоров'я людей. Приклади великих техногенних аварій і катастроф та їх наслідки. Законодавчі та інші нормативні акти світової спільноти та України щодо забезпечення контролю, управління та захисту від основних видів виробничих небезпечних чинників. Класифікація виробничих небезпечних чинників в залежності від властивостей технологічних процесів та небезпечних речовин (різновиди вибухів, пожеж, вибухи, що викидають пар, викиди токсичних речовин, порушення цілісності інженерних споруд, будівель тощо).

Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки». Ідентифікація об'єктів підвищеної небезпеки (далі ОПН). Повноваження суб'єкта господарської діяльності, який має ОПН, щодо організації робіт з ідентифікації ОПН. Роль адміністрації та керівників підрозділів підприємства у виявленні небезпечного промислового устаткування, проведенні оцінки промислових небезпечних факторів, розробці планів ліквідації аварій та аварійно-рятувальних заходів щодо підвищення рівня безпеки виробництва, організації навчання та проведення проти аварійних тренувань персоналу. Формування звітів про стан безпеки праці, проведену протиаварійну роботу та про аварії, що сталися.

Декларування безпеки ОПН – оцінка рівня небезпеки об'єктів, установлення імовірності можливих аварій, установлення прийнятого ризику та розробка заходів щодо його зниження. Мета і методика виявлення небезпечних чинників виробничих аварій. Визначення пріоритетів. Прогнозування аварій на виробництві. Методики оцінки можливостей виникнення аварій під час здійснення окремих технологічних процесів. Повноваження місцевих органів виконавчої влади щодо регулювання життєдіяльності ОПН. Роль місцевих органів влади при вирішенні питань розміщення небезпечних промислових установок, у наданні допомоги підприємствам, проведенні інспекцій, ліквідації наслідків аварій, забезпеченні безпеки населення. Функціональна структура управління роботами з профілактики та ліквідації наслідків аварій. Взаємодія органів місцевої влади та керівників аварійно-небезпечних виробництв щодо запобігання аваріям та ліквідації їх наслідків. Складання переліку промислових установок – джерел загрози великих виробничих аварій. Узгодження місць розташування виробництв. Проведення інспекцій.

Планування заходів у разі надзвичайних ситуацій на виробництві. Організація аварійних служб та формування планів їх роботи. Управління здійсненням заходів у разі виникнення надзвичайних ситуацій. Порядок дії систем аварійної сигналізації та зв'язку, призначення персоналу та визначення його обов'язків.

Вибір засобів контролю, управління і проти аварійного захисту (далі ПАЗ). Обґрунтування вибору енергозабезпечення (енергостійкості) систем контролю, у правління і ПАЗ з урахуванням характеру технологічного процесу та енергетичного потенціалу об'єкта. Створення та організація роботи групи експертів на підприємстві. Складання та затвердження контрольних списків виробничих небезпечних чинників. Надання інформації громадськості.

Примітка. Тема 9 розробляється з урахуванням вимог

Нормативно-правових актів з охорони праці та промислової безпеки для конкретних напрямів економічної діяльності.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

(назва вищестоящої установи)

(назва закладу освіти)

**ЖУРНАЛ
РЕЄСТРАЦІЇ ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ
З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ**

Розпочато / / 20__р.

Закінчено / / 20__р.

Перша та наступні сторінки

№ з/п	Дата проведення інструктажу	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яку інструктують	Професія, посада особи, яку інструктують, її вік	Назва виробничого підрозділу, до якого приймається особа, що інструктується	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яка інструктує	Підпис	
						Особа, яку інструктують	Особа, яка інструктує
1	2	3	4	5	6	7	8
1							

інань
галі-
тань
падів
кення
раці",
№ 15,
0511,
273,
14601
0 від
дення
ловах,
науки
раїни
раїни
казом
аказу
вного
ладів
ання.
них і

Зразок оформлення журналу
реєстрації інструктажів
для працівників

Титульний лист

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

(назва вищестоящої установи)

(назва закладу освіти)

ЖУРНАЛ

РЕЄСТРАЦІЇ ІНСТРУКТАЖІВ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ

(цех, дільниця, бригада, служба, лабораторія, майстерня, тощо)

Розпочато / / 20__р.

Закінчено / / 20__р.

№ з/п	Дата проведення інструктажу	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яку інструктують	Професія, посада особи, яку інструктують	Вид інструктажу, назва та номер інструкції	Причина проведення позапланового та цільового інструктажів	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яка інструктує та перевіряє знання	Підпис	
							Особа, яку інструктують	Особа, яка інструктує
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								
2								

інань
талі-
тань
ладів
ження
раці",
№ 15,
10511,
№ 273,
/14601
40 від
длення
іновах,
науки
країни
'країни
аказом
наказу
рвноного
акладів
ування.
ієчних і

Зразок оформлення журналу
реєстрації вступного інструктажу
для учнів

Титульний лист

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

 (назва вищестоящої установи)

 (назва закладу освіти)

ЖУРНАЛ
РЕЄСТРАЦІЇ ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ УЧНІВ

Перша та наступні сторінки

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яку інструктують	Дата проведення інструктажу	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яка проводила інструктаж	Підпис	
				особи, яка проводила інструктаж	особи, яку інструктували
1	2	3	4	5	6

Учні, вихованці розписуються, починаючи з 9-го класу

26

ЗНАНЬ
(далі -
титань
кладів
ження
траці",
; № 15,
/10511,
№ 273,
/14601
40 від
едення
новах,
науки
'країни
'країни
аказом
наказу
РВНОГО
акладів
/вання,
ечних і

*Зразок оформлення журналу
реєстрації первинного, повторного,
позапланового, цільового інструктажів
для учнів*

Титульний лист

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

(назва вищестоящої установи)

(назва закладу освіти)

**ЖУРНАЛ
РЕЄСТРАЦІЇ ПЕРВИННОГО, ПОЗАПЛАНОВОГО, ЦІЛЬОВОГО ІНСТРУКТАЖІВ З БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
ДЛЯ УЧНІВ**

Розпочато / / 20__р.

Закінчено / / 20__р.

Перша та наступні сторінки

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яку інструктують	Дата проведення інструктажу	Клас, група	Назва інструктажу	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яка проводила інструктаж	Підпис	
						особи, яка проводила інструктаж	особи, яку інструктували
1	2	3	4	5	6	7	8

Учні, вихованці розписуються, починаючи з 9-го класу

ПРОГРАМА
вступного інструктажу для учнів

Розділ 1. Загальні положення

Головна мета, розташування закладу, джерела небезпеки в приміщеннях і на території закладу

Розділ 2. Загальні правила поведінки учнів

Одяг учнів, навчальне приладдя, групи подовженого дня, правила поведінки в закладі освіти,

Розділ 3. Вимоги безпеки під час проведення позакласних заходів

Позакласні заходи, правила поведінки під час позакласних заходів.

Розділ 4. Вимоги пожежної безпеки

Заборона користування відкритим вогнем в приміщеннях закладу, заборона приносити пожежно-небезпечні речі та матеріали, заборона розпалювати багаття, використання електропобутових приладів в закладі освіти.

Розділ 5. Вимоги безпеки у аварійних ситуаціях

Випадки аварійних ситуацій, пожежі, отруйні, шкідливі речовини та вибухонебезпечні предмети, евакуація, дії учнів при аварійних ситуаціях.

ПРОГРАМА
первинного інструктажу для учнів

Розділ 1. Загальні положення.

Головна мета, розташування закладу, структура закладу, персонал закладу, умови зарахування, ужитність закладу, змінність навчально-виховного процесу, перелік і специфіка кабінетів та інших навчальних приміщень, управління закладом.

Розділ 2. Загальні правила поведінки

Правила поведінки учнів, правила безпеки в закладі взагалі і в окремих приміщеннях окремо.

Розділ 3. Види та джерела небезпеки

Навчальні кабінети, лабораторії, інші навчальні приміщення, обладнання інструменти та інвентар, які розташовані в них, джерела та види небезпеки.

Розділ 4. Загальні правила поведінки учнів

Форма для занять, спортивна форма, спецодяг, комплектність шкільні приладдя, самопідготовка в класі, робота в групах, відношення учнів до майна закладу, збереження здоров'я.

Розділ 5. Вимоги безпеки під час проведення позакласних, позашкільних заходів

Проведення екскурсій, спортивних змагань, проведенні уроків за межами закладу та інших заходів за територією закладу одяг під час участі в заході, безпеки та поведінка під час заходів.

Розділ 6. Вимоги пожежної безпеки

Основні причини пожеж в закладах, вимоги до учнів для забезпечення пожежного захисту закладу.

Розділ 7. Вимоги безпеки у аварійних ситуаціях

Аварійні ситуації: причини виникнення аварійних ситуацій, вимоги до учнів при аварійних ситуаціях.

Розділ 8. Побутовий травматизм, попередження і дії при нещасних випадках в побуті

Статистичні данні по Україні щодо травмування в побуті, джерела, що можуть призвести до травмування в жилих будинках, причини виникнення аварійних ситуацій, які виникають в побуті,

зань
алі-
гань
ладів
ення
аці",
№ 15,
3511,
273,
4601
) від
ення
овах,
ауки
заїни
заїни
азом
аказу
зного
ладів
ання.
них і

правила безпеки в побуті, виконання правил безпеки в будинках та на свіжому повітрі, виконання правил безпеки при користуванні колючими та ріжучими інструментами, правила поведінки з речовинами, хімічними речовинами, електроприладами, газовими приладами, з вибуховими та горючими речовинами, в громадському транспорті та на вулицях і при перетинанні доріг, відпочинок на воді, надання першої (долікарської) медичної допомоги потерпілому при отруєннях грибами та ртутних отруєннях, правила поведінки в товчії, вивільнення потерпілого від дії електричного струму та надання йому першої (долікарської) допомоги, правила використання приладів із вмістом ртуті, заходи при розливанні ртуті, запобігання ураження блискавкою, захист від блискавки, допомога потерпілим від опіків, обмороженні, переломах і при наявності відкритих ран.

Розробив

Інженер з охорони праці

Г.В.Луханіна

і знань
(далі -
питань
вкладів

оження
праці ”,
5 № 15,
/10511,
№ 273,
4/14601
140 від
ведення
ановах,
і науки
України
України
Іаказом
наказу

ервного
вкладів
ування.
вечних і